

ISSN 1899-6256

WYDZIAŁ NAUK POLITYCZNYCH I DZIENNIKARSTWA
UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA

**ROCZNIK INTEGRACJI
EUROPEJSKIEJ**

NR 9/2015

**YEARBOOK
OF EUROPEAN INTEGRATION**

POZNAŃ

RADA NAUKOWA / SCIENTIFIC BOARD

Przewodniczący / Chairman: prof. dr hab. Tadeusz Wallas

Członkowie / Members: prof. Władysław Bartoszewski, dr hab. Erhard Crome, prof. zw. dr hab. Erhard Cziomer, dr Ettore Deodato, prof. dr hab. Jochen Franzke, prof. dr Heinz Kleger, prof. dr Lutz Kleinwächter, prof. dr hab. Raimund Krämer, prof. zw. dr hab. Roman Kuźniar, prof. zw. dr hab. Andrzej Mania, prof. dr hab. Peter Terem, prof. zw. dr hab. Konstanty A. Wojtaszczyk, prof. zw. dr hab. Ryszard Zięba

KOLEGIUM REDAKCYJNE / EDITORIAL BOARD

Redaktor naczelny / Editor-in-Chief: prof. zw. dr hab. Bogdan Koszel

Członkowie / Members: dr Adam Barabasz, prof. zw. dr hab. Zbigniew Czachór, prof. dr hab. Radosław Fiedler, dr Marcin Piechocki, prof. zw. dr hab. Sebastian Wojciechowski

Sekretarz redakcji / Assistant Editor: dr Beata Przybylska-Maszer

Zastępca sekretarza redakcji / Deputy Assistant Editor: mgr Joanna Jancz

Redaktorzy tematyczni / Thematic Editors:

prof. dr hab. Zdzisław Najder (prawo, polityka wewnętrzna);
prof. zw. dr hab. Zdzisław W. Puślecki (gospodarka);
prof. zw. dr hab. Jadwiga Kiwerska (polityka zagraniczna);
prof. dr hab. Donat Mierzejewski (bezpieczeństwo, obrona);
prof. zw. dr hab. Andrzej Sakson (społeczeństwo);
prof. dr hab. Anna Wolff-Powęska (kultura)

Redaktorzy językowi / Language Editors:

dr Agnieszka Mielczarek (język polski), Marcel Bethan (język niemiecki),
dr Malcolm Czopinski (język angielski), doc. Oleg Mikhalev (język rosyjski)

Redaktor statystyczny / Statistical Editor: dr Bolesław Suchocki

Adres redakcji: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa

Uniwersytetu im Adama Mickiewicza,

ul. Umultowska 89A, 61-614 Poznań, tel./fax 61 829 21 06; 61 829 22 08

e-mail: rie@amu.edu.pl lub beata.przybylska-maszner@amu.edu.pl

strona internetowa czasopisma: <http://www.rie.amu.edu.pl>

Redakcja nie zwraca materiałów oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.

Wymogi dla autorów dotyczące nadsyłanych materiałów: <http://www.rie.amu.edu.pl>

Wersja pierwotna czasopisma jest papierowa.

Czasopismo „Rocznik Integracji Europejskiej” jest czasopismem indeksowanym na listach: ERIH Plus oraz Index Copernicus Journals Master List. Autorzy wyrażają zgodę na umieszczenie pełnych wersji artykułów publikowanych na łamach czasopisma na platformie PRESSto, w repozytorium AMUR oraz w bazie referencyjnej CEEOL.

Wydawca: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza,
ul. Umultowska 89A, 61-614 Poznań, <http://www.wnpid.amu.edu.pl/>

ISSN 1899-6256

Skład komputerowy – „MRS”, 60-408 Poznań, ul. P. Zołotowa 23, tel. 061 843 09 39

Druk i oprawa – Zakład Graficzny UAM – 61-712 Poznań, ul. H. Wieniawskiego 1

Spis treści

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

ZBIGNIEW CZACHÓR	
Kryzys w Unii Europejskiej. Propozycje nowych pól i pytań badawczych	7
JANUSZ RUSZKOWSKI	
Demokracja ponadnarodowa w Unii Europejskiej. Wstępna analiza teoretyczna	17
JÓZEF FISZER	
Unia Europejska dziś i jej niepewna przyszłość. Cz. I	39
TOMASZ KUBIN	
Wzmocniona współpraca w Unii Europejskiej po raz trzeci. Postępujące zróżnicowanie integracji oraz rozwój wzmocnionej współpracy i jej znaczenie dla funkcjonowania UE . . .	57
BARBARA CURYŁO	
Właściwości negocjacji w Unii Europejskiej; wybrane aspekty teoretyczne	77
WOJCIECH NOWIAK	
Starzenie się społeczeństw i migracja – dwa główne wyzwania Europy w II dekadzie XXI wieku. Czy jesteśmy gotowi na zmiany?	91
RYSZARD ZIĘBA	
Bezpieczeństwo europejskie czterdzieści lat po podpisaniu Aktu Końcowego KBWE . . .	109
JOLANTA BRYŁA	
Wkład Unii Europejskiej w rozwój międzynarodowego reżimu kosmicznego	123
BEATA PRZYBYLSKA-MASZNER	
Zmienne w relacjach politycznych Unii Europejskiej z Egiptem po roku 2012	143
ANNA POTYRAŁA	
Demokracja, rządy prawa i poszanowanie praw człowieka w aktywności Unii Europejskiej wobec Egiptu	155
MARCIN LASON	
Zaangażowanie Polski w misje wojskowe Unii Europejskiej w Afryce w drugiej dekadzie XXI wieku	173
ANNA PATEREK	
Kryzys w Mali jako wyzwanie dla wspólnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej w latach 2012–2014	185
PRZEMYSŁAW OSIEWICZ	
10 lat negocjacji akcesyjnych Turcji z Unią Europejską. Analiza postępów w obszarze kryteriów politycznych na podstawie raportów Komisji Europejskiej	199
RAFAŁ WIŚNIEWSKI	
Military-Industrial aspects of Turkish defence policy	215
ARTUR STASZCZYK	
Stanowisko Parlamentu Europejskiego wobec Partnerstwa Wschodniego	229
PAWEŁ TURCZYŃSKI	
Rola Unii Europejskiej w negocjacjach nad irańskim programem atomowym	241
BOGDAN KOSZEL	
<i>Hegemon wbrew własnej woli?</i> Problemy i wyzwania dla przywództwa Niemiec w Unii Europejskiej w drugiej dekadzie XXI wieku	265
ANDRZEJ MŁYNARSKI	
Europejskie przywództwo. Niemcy w Unii Europejskiej	289
MICHAŁ KOSMAN, PAWEŁ MALENDOWICZ	
Głos polskich i niemieckich nacjonalistów w debacie na temat integracji europejskiej . . .	305

AGNIESZKA BIELAWSKA	
Niemiecka chadecja wobec konfliktu rosyjsko-ukraińskiego	325
JADWIGA KIWERSKA	
Ukraina i stosunki transatlantyckie	345
TOMASZ MŁYNARSKI	
Uwarunkowania transformacji polityki energetycznej Francji. Między ekologiczną modernizacją a ekonomiczną kalkulacją	365
ANNA DIAWOŁ-SITKO	
Znaczenie energii odnawialnej w polityce eurośroziemnomorskiej – uwarunkowania i perspektywy rozwoju	379
KAMIL ZAJĄCZKOWSKI	
Rozwój i zmiany klimatu w polityce zewnętrznej UE na przykładzie Afryki	399
ZDZISŁAW W. PUŚLECKI	
Region, innovation and knowledge in strategy of European Union economic growth and social security	427
MACIEJ WALKOWSKI	
Od recesji do reindustrializacji. Nowy priorytet rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej w dobie narastającej konkurencji globalnej	453
JOANNA SKRZYPCZYŃSKA	
Integracja regionalna UE a reguły GATT/WTO	471
KRZYSZTOF HAJDER	
Związki wolności ekonomicznej i rozwoju społeczno-gospodarczego w Unii Europejskiej w latach 2007–2013	479
MARTA GÖTZ	
The state's role in the economy after a crisis – the rationale behind it and recommendations	491
ADAM BARABASZ	
Polskie reakcje na I rozszerzenie Wspólnot Europejskich o Wielką Brytanię, Danię, Irlandię (1961–1973)	505
JUSTYNA MIECZNIKOWSKA	
Prawicowe i lewicowe partie populistyczne po wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2014 roku na przykładzie Wolnościowej Partii Austrii oraz Partii Lewicy w Niemczech	527
HANNA WAWROWSKA	
Kultura i dyplomacja kulturalna Unii Europejskiej na przykładzie Programu „Kreatywna Europa”. Analiza politologiczna	551
WOJCIECH PRAŻUCH	
Postawy elit politycznych Europy Środkowej wobec integracji z UE w okresie przedakcesyjnym	567
OCENY I OMÓWIENIA	
Jerzy Babiak, <i>10 lat Polski w Unii Europejskiej</i> (Joanna JANCZ)	593
Tomasz Grzegorz Grosse, <i>W poszukiwaniu geoekonomii w Europie</i> (Marek REWIZORSKI)	595
<i>Normatywna potęga Unii Europejskiej w obliczu konfliktów międzynarodowych,</i> red. Anna Skolimowska (Marta WITKOWSKA)	597
<i>Polska w Europie 1989–2014. 25 lat po przemianach,</i> red. J. Knopek, M. Sikora-Gaca, D. Magierek (Rafał KAMPROWSKI)	600
Joseph Ratzinger, <i>Europa Benedykta w kryzysie kultur</i> (Mikołaj TOMASZYK)	602
Autorzy tekstów	605
Instrukcje dla autorów	613
Lista recenzentów zewnętrznych czasopisma „Rocznik Integracji Europejskiej” w roku 2014	615

Table of Content

ESSAYS AND PAPERS

ZBIGNIEW CZACHÓR	
The European Union crisis. Proposals of new research fields and questions	7
JANUSZ RUSZKOWSKI	
Supra-national democracy in the European Union. A preliminary theoretical analysis . . .	17
JÓZEF FISZER	
The European Union at present, and its uncertain future. Part I	39
TOMASZ KUBIN	
Enhanced cooperation in the European Union for the third time. The progressing diversity of integration, and the development of enhanced cooperation and its importance for the functioning of the EU	57
BARBARA CURYŁO	
Properties of negotiations in the European Union: selected theoretical aspects	77
WOJCIECH NOWIAK	
Ageing of societies and migration – two fundamental challenges for Europe in the 2010s. Are we ready for change?	91
RYSZARD ZIĘBA	
European security forty years after the signing of the CSCE Final Act	109
JOLANTA BRYŁA	
The contribution of the European Union to the advancement of the international space regime	123
BEATA PRZYBYLSKA-MASZNER	
Variables in the political relations between the European Union and Egypt after 2012 . . .	143
ANNA POTYRAŁA	
Democracy, rule of law and respect for human rights in the European Union's activities towards Egypt	155
MARCIN LASOŃ	
Poland's involvement in the European Union's military missions in Africa in the 2010s . . .	173
ANNA PATEREK	
The Mali Crisis – a challenge for the EU's Common Foreign, Security and Defence Policy (2012–2014)	185
PRZEMYSŁAW OSIEWICZ	
Ten years of accession negotiations between Turkey and the European Union. The analysis of provisions as regards the political criteria on the basis of reports by the European Commission	199
RAFAŁ WIŚNIEWSKI	
Aspekty wojskowo-przemysłowe tureckiej polityki obronnej	215
ARTUR STASZCZYK	
The European Parliament's standpoint towards the Eastern Partnership	229
PAWEŁ TURCZYŃSKI	
The role of the European Union in the negotiations on Iran's nuclear programme	241
BOGDAN KOSZEL	
A hegemony against its own will? The problems and challenges facing German leadership in the European Union in the 2010s	265
ANDRZEJ MĘYNARSKI	
European leadership. Germany in the European Union	289
MICHAŁ KOSMAN, PAWEŁ MALENDOWICZ	
The voice of Polish and German nationalists in the debate on European integration . . .	305

AGNIESZKA BIELAWSKA	
German Christian-Democrats towards the Russian-Ukrainian conflict	325
JADWIGA KIWERSKA	
Ukraine and transatlantic relations	345
TOMASZ MŁYNARSKI	
The determinants of the transformation of energy policy in France. Between ecological modernisation and economic calculations	365
ANNA DIAWOŁ-SITKO	
The importance of renewable energy in Euro-Mediterranean policy – the determinants and prospects of development	379
KAMIL ZAJĄCZKOWSKI	
Development and climate change in the external policy of the European Union – the example of Africa	399
ZDZISŁAW W. PUŚLECKI	
Region, innowacje i wiedza w strategii wzrostu gospodarczego i bezpieczeństwa socjalnego Unii Europejskiej	427
MACIEJ WALKOWSKI	
From recession to industrialisation. A new priority in the socio-economic development of the European Union at a time of growing global competition	453
JOANNA SKRZYPCZYŃSKA	
Regional integration of the EU and the GATT/WTO principles	471
KRZYSZTOF HAJDER	
Relations between economic liberty and socio-economic development in the European Union, 2007–2013	479
MARTA GÖTZ	
Rola państwa po kryzysie – przesłanki i rekomendacje	491
ADAM BARABASZ	
The Polish response to the first enlargement of the European Community to include Great Britain, Denmark and Ireland (1961–1973)	505
JUSTYNA MIECZNIKOWSKA	
Right-wing and left-wing populist parties following the 2014 elections to the European Parliament – the example of the Freedom Party of Austria and the Left Party in Germany	527
HANNA WAWROWSKA	
Culture and cultural diplomacy of the European Union – the example of the Creative Europe Programme. A political science analysis	551
WOJCIECH PRAŻUCH	
Attitudes of Central European political elites towards integration with the EU before accession	567
ASSESSMENTS AND DISCUSSIONS	
Jerzy Babiak, <i>10 lat Polski w Unii Europejskiej</i> (Joanna JAN CZ)	593
Tomasz Grzegorz Grosse, <i>W poszukiwaniu geoekonomii w Europie</i> (Marek REWIZORSKI)	595
<i>Normatywna potęga Unii Europejskiej w obliczu konfliktów międzynarodowych,</i> red. Anna Skolimowska (Marta WITKOWSKA)	597
<i>Polska w Europie 1989–2014. 25 lat po przemianach,</i> red. J. Knopek, M. Sikora-Gaca, D. Magierek (Rafał KAMPROWSKI)	600
Joseph Ratzinger, <i>Europa Benedykta w kryzysie kultur</i> (Mikołaj TOMASZYK)	602
The authors of texts	605
Instructions for authors	613
List of reviewers in 2014	615